

at Valget skal stee, og Følgen af, at det Lovforslag, som er forelagt af Regjeringen, ikke bliver til Lov, er kun den, at de Sognebaandsløfere, der lade en kirkelig Handling udføre i deres Sognekirke, komme til at betale to Gange, det er det hele Udbytte, som kommer ud af at stemme for Loven, som den nu er foreslaaet affattet. Et andet Udbytte kommer ogsaa ud deraf, hvis jeg vedbliver at være Minister, nemlig det, at det kongelige Veto bringes i Anvendelse, og hvorvidt det er ønskeligt for den lovgivende Magt for en saadan Sags Skyld at sætte det kongelige Veto i Bevægelse, det vil jeg henstille til de Herrers egen Overveelse. Efter min Opfattelse er det i den lovgivende Magts Interesse ikke uden den allerhøieste Nødvendighed at fremkalde det kongelige Veto. Det kongelige Veto er af den Bestaffenhed, at naar det ligger hen, urørt og ubrugt, gennem en Række af Aar, saa er der, jo længere Tid der er gaaet, desto større Betænkelighed ved at bruge det; det kan derfor i visse Henseender være i den monarkiske Interesse, at den lovgivende Forsamling af og til giver Regjeringen Leilighed til at anvende det kongelige Veto. Dette er denne Sags mere politiske Side; i politisk Henseende kan jeg ikke fra Regjeringens Side see nogen Ulempe i, at det kongelige Veto bringes i Anvendelse, men hvorvidt det er i Rigsdagens Interesse at fremkalde et saadant Veto, det henstiller jeg til Enhvers Overveelse; jeg finder, at jeg ikke er bleven behandlet med Billighed, dersom dette Endringsforslag vedtages. Naagtet jeg ikke anseer Sagen i og for sig for paa nogen Maade paatrængende nødvendig, og naagtet jeg derfor efter egen Opfordring ikke vilde sætte denne Sag i Bevægelse, saa er jeg dog gaaet saa langt, som det paa nogen Maade er mig muligt ved den kongelige Anordning, og har taget ethvert Hensyn, hvortil jeg var istand, til de paa Rigsdagen hittede Ønster. Det forekommer mig, at man ikke besvarer denne Smøbekommen fra min Side paa rette Maade ved naagtet min bestemte Erklæring at vedtage det Endringsforslag, der her er stillet, og jeg maa derfor paa det Bestemteste fraraade, at man gaaer ind paa det.

J. A. Hansen: Naar den ærede Minister anførte, at han ikke troede, at man be-

handlede ham med Billighed i denne Sag, dersom dette Endringsforslag blev vedtaget, saa skal jeg kun dertil svare, at Forslagsstillerne troe, at den ærede Minister ikke har behandlet Rigsdagen med Billighed ved at afgjøre Sagen ved en kongelig Anordning; dette er det bedste Udtryk, jeg kan give den Fremgangsmaade, han her har brugt. Een Ting er at erkjende Nødvendigheden af, at en Sag ordnes, og en anden Ting er, hvorledes Sagen ordnes. Det er aabenbart, at saaledes, som Sagen nu er ordnet ved den kongelige Anordning, vilde den ikke i Et og Alt være bleven ordnet, naar det var steet ved Lov; men det, at Ministeren ordner Sagen paa en Maade, som visse Dele af den lovgivende Magt ikke kan tiltræde, nemlig ved en kongelig Anordning, og derefter siger: „Da den nu er afgjort ved kongelig Anordning, kan jeg ikke modtage nogen Lov derom“, er et meget nært Skridt til Grændsen af, hvad der oversfor Rigsdagen vil kunne taales. Jeg har tidligere paapeget enkelte Ting, og navnlig Bestemmelsen i § 1 i den kongelige Anordning, som efter vor Formening gjøre, at den Ret, som ved denne tilshneladende er givet Befolkningen, i Virkeligheden i mange Tilfælde ikke vil kunne bruges netop paa Grund af denne Bestemmelse. Dernæst skal jeg ikke undlade at sige, at der i Slutningen af § 3 er truffet en Bestemmelse, som efter min fulde Overbevisning gaaer ud over den ærede Ministers Bemyndigelse eller Berettigelse, nemlig den Bestemmelse, at Amtsraadet skal fastsætte det Vedlæg, der skal hdes Sognets Kirkebetjente istedetfor de paagjældende Ucidenter, naar de Vedkommende ikke kunne komme til mindelig Overenskomst derom. Det er jo aabenbart, at man ikke ved en kongelig Anordning kan give Amtsraadet en Bemyndigelse til at bestemme, hvad der i saa Tilfælde skal hdes, thi dette er fastslaaet ved Lov, og det er udover Ministerens Berettigelse ved en lgl. Anordning, at bestemme noget Andet ligeoverfor Landets Borgere, i dette Tilfælde at give Amtsraadet Myndighed til at lægge et vist Beløb paa den Vedkommende istedetfor Ucidenterne; jeg maa paa det Bestemteste erklære, at jeg efter min inderste Overbevisning anseer dette for at være et Overgreb ligeoverfor den lovgivende Magt. Hvorvidt en Ved-